Envia el teu projecte a impulsacsc@consorci.org

Programa Impulsa - Impuls a la salut cerebral – WeMind Awards	
Informació general *Aquest apartat no puntua en l'avaluació final del projecte*	
Títol del projecte:	**Programa de terapia ocupacional comunitària en salut mental per a personas amb dany cerebral adquirit (Projecte COT-MHABI)**
Títol curt:	**Programa COT-MHABI**
Entitat/s participant	
Persona de contacte	
Correu electrònic	
Telèfon de contacte	
Sub-categoria	**Projectes socials**

Innovació social
(màxim 250 paraules)
Descripció detallada de la solució o projecte proposat en relació al problema social abordat.
Aquest apartat correspon al criteri d'avaluació "Innovació"

El Dany Cerebral Adquirit (DCA) genera conseqüències multidimensionals permanents, com ara dèficits cognitius, motors i sensorials, pèrdua de rols i rutines, restricció en la participació, dificultats d'integració comunitària i una disrupció de la identitat i del sentit vital. Aquestes dificultats s'agreugen amb la aparició de simptomatologia neuropsiquiàtrica i psicològica i, en general, problemàtica de salut mental com ara ansietat, depressió, apatia, canvis de personalitat, alteracions conductuals, ideació suïcida o consum de tòxics, entre d'altres. Quan la persona torna a casa, a la fase crònica, s'evidència una absència d'atenció especialitzada que pugui considerar la complexitat de les necessitats de la persona i del seu entorn, de manera que acaben sent oblidades pel sistema, sense accedir a rehabilitació psicosocial, augmentant la simptomatologia, impedint la seva reintegració comunitària i negant-se'ls el seu dret a la participació significativa.

La nostra aportació és un programa de teràpia ocupacional comunitària i domiciliària, centrat en un treball de reconstrucció identitària des de la participació significativa, amb un enfocament basat en (1) recuperar activitats desitjades i explorar de noves, (2) dotar d'estratègies d'acompanyament a la família i (3) actualitzar la situació clínica i social de la persona, transferint coneixement als agents clínics, socials i comunitaris, per tal de garantir la continuïtat assistencial.

Aquest projecte aporta evidència i transforma el model actual de un perfil de persona que no està sent atès, passant de la rehabilitació aïllada vinculada només a la fase aguda, cap a una intervenció comunitària, centrada en la persona i en la participació ocupacional plena.

Impacte social

(màxim 250 paraules)

Explicació sobre el grau de desenvolupament de la solució proposada, resultats ja obtinguts i/o els resultats que s'espera obtenir per generar un canvi positiu en la societat.

Aquest apartat correspon al criteri d'avaluació "Impacte"

Aquest programa és una iniciativa consolidada amb una trajectòria continuada des de 2018, que ha demostrat el seu valor assolint necessitats de les persones amb DCA en fase crònica, quan es fa més evident la bretxa assistencial posterior a la rehabilitació en fase aguda. A més, compta amb un rigorós aval científic, fruit d'una tesis doctoral que n'ha demostrat l'efectivitat clínica i social.

Els resultats obtinguts i consolidats que generen un canvi positiu en la societat s'articulen en tres nivells:
(1) Impacte en la persona amb DCA:
-Reconstrucció de la identitat i participació ocupacional: Represa efectiva de rols i rutines significatives, mitigant la disrupció ocupacional crònica i promovent la reintegració comunitària.
-Millora en salut mental i autonomia: Increment de les estratègies d'autoregulació davant símptomes anímics i conductuals, millorant directament la seva qualitat de vida.
(2) Impacte en l'entorn familiar:
-Reducció de la sobrecàrrega del cuidador: Disminució significativa del burnout i l'estrès familiar mitjançant la dotació d'eines de gestió emocional i conductual al domicili.
-Estabilització de la convivència: Creació d'un entorn de suport més saludable i de resolució de situacions de crisi.
(3) Impacte en el sistema sanitari i social:
-Continuïtat assistencial i transferència de coneixement: Coordinació eficaç amb l'Atenció Primària de Salut, Serveis Socials i d'altres agents comunitaris.
-Eficiència i equitat: Disminució de crisis i de la demanda de recursos d'urgència, oferint un model comunitari basat en evidència amb suport científic.

Inclusió i diversitat

(màxim 250 paraules)

Consideració i promoció de la diversitat i inclusió en el projecte.

Aquest apartat correspon al criteri d'avaluació "Inclusió i diversitat"

Aquest projecte posa la inclusió i la diversitat al centre de la seva raó de ser, abordant un col·lectiu doblement vulnerable i sovint invisibilitzat: les persones amb Dany Cerebral Adquirit que presenten alteracions de salut mental (DCA-SM).

La promoció de la diversitat i la inclusió s'articula a través dels següents eixos:
(1) Abordatge de la "discapacitat invisible": Les seqüeles de salut mental i conducta generen un elevat estigma i exclusió social. El programa promou la inclusió real i la participació ocupacional plena, adaptant les activitats i entorns (tant social com a físic) perquè la persona pugui exercir els seus drets i rols en la comunitat en igualtat de condicions.
(2) Equitat i enfocament de gènere en la cura: El programa és de caràcter universal i públic. A més, en estar focalitzat en l'equilibri ocupacional de totes les parts, és a dir, persona amb DCA i el seu entorn cuidador, promou l'equitat en la participació, també per a les persones cuidadores que, en gran majoria, solen ser dones.
(3) Inclusió en l'entorn natural (no segregat): En lloc de crear espais separats o institucionalitzats, la intervenció es realitza al propi domicili i al barri o municipi, aprofitant els recursos comunitaris ordinaris i afavorint una societat més receptiva i diversa.
(4) Perspectiva interseccional i accessibilitat universal: S'adapten les estratègies de comunicació, eines ocupacionals i ritmes d'intervenció a la diversitat de capacitats cognitives, nivells socioeconòmics i realitats culturals de cada persona i família.

Sostenibilitat

(màxim 250 paraules)

Descripció de la viabilitat i continuïtat del projecte per assegurar la sostenibilitat a llarg termini

Aquest apartat correspon al criteri d'avaluació "Viabilitat"

La sostenibilitat i viabilitat a llarg termini del programa estan avalades per la seva trajectòria ininterrompuda des de 2018 i per un model d'intervenció dissenyat per ser eficient, escalable i perdurable.

A més, podem destacar tres aspectes clau. El primer és la sostenibilitat assistencial i la transferència de coneixement. És a dir, en lloc de generar dependència del servei especialitzat, el programa capacita a altres professionals, a les persones amb DCA-SM i a les seves famílies. Així, es genera una xarxa de suport autònoma i un entorn comunitari capaç de sostenir els resultats en el temps. En segon lloc, podem parlar de l'eficiència econòmica i reducció de costos al sistema, atés que la intervenció en l'entorn natural prevé situacions de crisi conductual, descompensacions neuropsiquiàtriques i/o el col·lapse del nucli familiar. Això es tradueix en una reducció directa de visites a urgències, ingressos hospitalaris i institucionalitzacions precoços, optimitzant la despesa pública en salut i serveis socials. Per últim, podem parlar d'integració en la xarxa comunitària i aliances estratègiques. El projecte aprofita els recursos presents al territori (serveis socials, entitats de barri, equips de salut mental) evitant duplicitats i consolidant una estructura col·laborativa teixida al llarg de més de vuit anys d'activitat.

Aquesta combinació d'avaluació científica (tesi doctoral), eficiència de recursos i arrelament comunitari garanteix que el programa no només sigui viable econòmicament, sinó que estigui preparat per ser replicat en altres territoris de forma sostenible.

Escalabilitat

(màxim 250 paraules)

Descripció del potencial del projecte per ser replicat o ampliat en altres contextos. Indiqueu en quins entorns es podria aplicar i quins requisits són necessaris per escalar-lo.

Aquest apartat correspon al criteri d'avaluació "Escalabilitat"

El programa compta amb un alt potencial d'escalabilitat i replicabilitat, afavorit per la seva consolidació des de 2018, la seva rigorosa fonamentació científica i una metodologia d'intervenció clarament sistematitzada. A partir de la capacitació experta de la nostra entitat, es proposen els següents entorns d'aplicació: (1) Atenció Primària i Salut Mental Comunitària: Integració en els equips d'atenció a la complexitat (EAP, CSMA, serveis de rehabilitació comunitària). (2) Entitats del Tercer Sector i Associacions de Familiars: Adaptació per part d'organitzacions de DCA o salut mental que ofereixen suport domiciliari i comunitari. (3) Altres patologies neurològiques o complexes: Replicabilitat en processos que cursin amb disrupció ocupacional i alteracions de conducta (malalties neurodegeneratives, dolor crònic, etc.).

Com a requisit clau per a la seva escalabilitat es plantejaria la formació prèvia per part de la nostra entitat, a més de continuar formalitzant el model de coordinació intersectorial del territori.

Gràcies a la seva estructura flexible i centrada en l'ocupació en l'entorn natural, el model no requereix grans infraestructures físiques, la qual cosa en facilita la transferència a qualsevol àmbit geogràfic o comunitari.